PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Teollisuus suhtautuu edelleen epäröiden luomuun. On kevyitä kokeiluja ja nopeita poistoja. **VALIKOIMAJOHTAJA ILKKA ALAROTU, SOK**

03.10.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 7.30
ja laskee kello 18.47
Oulussa kello 7.33
ja laskee kello 18.40
Utsjoella kello 7.34
ja laskee kello 18.26

Päivän sana

3.10. Herra, sinä olet laupias Jumala ja annat anteeksi, sinä olet kärsivällinen ja sinun hyvyytesi ja uskollisuutesi on suuri. Ps. 86:15
4.10. Katso puoleeni, armahda minua! Anna minulle voimaa, pelasta minut, olenhan palvelijasi, sinun palvelijattaresi poika. Ps.86:16
5.10. Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: ”Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan.” Matt. 18:2–3

Nimipäiviä

Tänään perjantaina: Raimo
Huomenna lauantaina: Saija, Saila, Frans
Ylihuomenna sunnuntaina: Mikkelinpäivä, Inkeri, Inka

Mietelause

Hallitukset eivät koskaan opi. Vain ihmiset oppivat.

Milton Friedman

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

Rakkaamme, sukumme vanhin,
agrologi

Veijo Kalevi
PIIPPO

s. 18.08.1929 Kiuruvesi
k. 23.09.2014 Mikkeli

Ovat ahkerat kädet rauenneet
ja päättyneet arkiset askareet.
Me katsomme jälkeen kättesi töiden,
muistaen, kiittäen, ikävöiden.
Kiitos ja siunaus hiljaa myötä,
matkalle, jolla ei tuskaa, ei yötä.

Kaipauksella muistaen
Orvokki
Jaana ja Eero
Juha ja Salla
Sisarusten lapset perheineen

Sinä näytit meille työnteon, oma-aloitteisuuden ja ahkeruuden voiman.

Yrjänä, Taneli ja Santeri
Ossi ja Niilo

Rakkaamme siunataan Mikkelin tuomiokirkossa la 18.10.2014 klo 10.30. Toivomme pieniä kukkalaitteita. Uurna lasketaan lähiomaisten läsnä ollessa.

Muistotilaisuus vietetään Hotelli Heimarissa. Ilmoittautumiset puh. 044 335 6196 tai piippo.orvokki@gmail.com 13.10.2014 mennessä.

Kiitämme Mikkelin kaupungin kodinhoidon, vammaispalvelun ja Kyyhkylän os. 3 henkilökuntaa Veijon hyvästä hoidosta.

Korvapuustipäivää vietetään lauantaina

Huomenna lauantaina 4. lokakuuta vietetään kansallista korvapuustipäivää. Päivä on tullut Ruotsista, jossa on vuodesta 1999 alkaen vietetty Kanelbullens dag -päivää.

Ruotsalaiset ovat tapahtuman 15-vuotispäivän kunniaksi arvioineet, että siellä ostetaan korvapuustipäivänä peräti 7 miljoonaa puustia. Ruotsalaisista 57 prosenttia syö päivän kunniaksi yhden tai useamman korvapuustin.

Ostettujen korvapuustien lisäksi ruotsalaiset myös leipovat puusteja itse. Omien leipomusten määrää on vaikea arvioida, mutta päivän aikoinaan lanseerannut Hembakninsrådet – kotileivontaneuvosto kertoo kotisivuillaan, että niitä voi olla saman verran kuin ostettuja puusteja eli noin 7 miljoonaa.

Perinteiset kanelilla, sokerilla ja voilla täytetyt korvapuustit ovat myös Suomessa suosittuja.

Täytevalikoima on meilläkin laajentunut. Oikeastaan vain mielikuvitus on rajana, kun korvapuustipäivänä leivotaan.

MT

KIRJA MAALAISKYLÄN AHDISTUKSESTA
- VAPAHTAJAN VARAMIES

Vapahtajan Varamies on sykähdyttävä kirja suomalaisen pikkukylän ahdistuksesta, kyläkiusaamisesta ja takapajuisuudesta. Vaikka tarina sijoittuu lähihistoriaan, lienee noita kyliä edelleen. Kyliä, joissa yhä kukoistaa metsäläismystiikka ja eristyneisyyden eksotiikka.

Vapahtajan Varamies kertoo taantuneesta savolaiskylästä, jossa kaksitoista nuorta ja Jesse, Äiti-Marian outo poika, joutuvat törmäyskurssille uskovaisten kanssa ja lopulta koko kylän kanssa. Päähenkilö Jessen oudot puheet ja yhtä oudot teot rinnastuvat ehkä Jeesus-kertomuksiin, ehkä ei. Onko 60-luvun savolaiskylän keskelle uudestisyntynyt peräti vapahtaja? Mutta tällä kertaa rujossa ja ristiriitaisessa hahmossa; kiljua juovana porton poikana, sillä Äiti-Maria ei todellakaan ole neitsyt…

Kirja on yhtä aikaa sekä humoristinen että traaginen matka suomalaisuuden ytimeen: metsiin ja maalaiskylien umpimielisyyteen. Vapahtajan Varamiehen lisämausteena on käytetty sopivasti savon murretta.

Hyvä valinta isänpäivä- tai joululahjaksi.

Kysy kirjakaupasta tai tilaa **www.lue.fi**

Vapahtajan Varamies
Juhani Kuosmanen
Kustantaja: Oy Scanria Ab

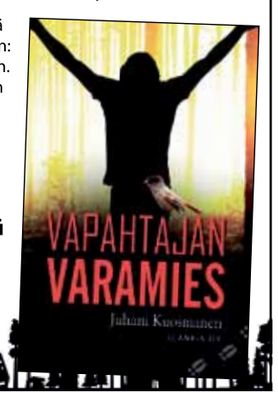

KIMMO HAIMI

Luomuhiutaleiden ja -suurimoiden menekki kasvoi kuluneena vuonna. Luomumunien osuus on kivunnut suurissa kaupparyhmittymissä selvästi yli 10 prosenttiin tuoteryhmän myynnistä.

Luomun kulutus kasvoi maltillisesti

Luomun osuus on taantumasta huolimatta kasvanut hitusen Suomen elintarvikemarkkinoilla. Torstaina julkistetun arvion mukaan myynnin kasvu on edelleen kansainvälistä tahtia verkkaisempi.

Luomuelintarvikkeita myytiin Pro Luomu ry:n arvion mukaan Suomessa noin 220 miljoonalla eurolla vuodessa. Arvio perustuu 30. kesäkuuta päättyneen vuosijakson tietoihin, jotka on kerätty päivittäistavarakaupalta.

Myynti kasvoi kaksi prosenttia, jonka ansiosta luomun osuus kaikesta elintarvikemyynnistä nousi 1,6 prosentista 1,7 prosenttiin.

Pro Luomun toiminnanjohtaja **Marja-Riitta Kottila** myöntää, että kasvu on ollut tavoitteisiin verrattuna hidasta. Toisaalta luomu on kasvanut lama-aikanakin enemmän kuin muu elintarvikemyynti.

Vihanneksia, viljaa ja olutta

Etenkin luomuvihannesten ja -hedelmien myynti on lisääntynyt viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Myös lastenruokaa, olutta ja viljatuotteita myytiin luomuna aiempaa enemmän.

Myydyin yksittäinen luomutuote on edelleen luomumaito. Myös kananmunat tekevät hyvin kauppansa.

Suurimmissa kaupparyhmittymissä luomumunien osuus on kivunnut selvästi yli kymmeneen prosenttiin tuoteryhmän myynnistä.

”Kotimaisuus on vahva tekijä myös luomussa”, Kottila toteaa.

Kuluttajia syytä kuunnella

Luomun markkinointia ja tuotteistamista pohdittiin torstaina Helsingin Pörssitalolla järjestetyssä Luomuelintarvikepäivässä.

SOK:n valikoimajohtaja **Ilkka Alarotu** arvioi luomun hyötyvän Suomessa tuottajien, teollisuuden ja kaupan pitkäjänteisestä yhteistyöstä. Kuluttajien toiveita on syytä kuunnella tarkasti.

Alarotu on havainnut teollisuudessa edelleen epäröivää suhtautumista luomuun. ”On kevyitä kokeiluja ja nopeita poistoja.”

Luomuruoka on maailmalla kohtalaisen iso bisnes. Luomuruokaa- ja juomaa myytiin toissavuonna yhteensä noin 53 miljardilla eurolla.

Luomun myynti lisääntyy yhä ripeästi, noin 4–5 prosenttia vuodessa.

Euroopassa tahti on keskimäärin 3–5 prosenttia vuodessa.

TARJA HALLA

LUOMU-ELINTARVIKEPÄIVÄ

Vuoden palkitut

Vavesaaren tilan Tyrnimysli on vuoden luomutuote. Tila sijaitsee Kangasniemellä Etelä-Savossa. Valinnasta päätti Luomuliitto.
Tampereen kauppahallin ravintola Leo voitti ammattikeittiöiden SM-kisan. Luomun osuus keittiössä on 88 prosenttia.
Hyria koulutus Oy:n lounaskahvila Kaskinauris Hyvinkäällä kiri voittoon julkisten ruokapalvelujen sarjassa. Luomun osuus on 16 prosenttia.
Turun Steiner-koulu sai kunniamaininnan luomun käytön laajentamisesta 83 prosenttiin. Vuosi sitten koulu saavutti Portaat luomuun -ohjelmassa tähtitason.

KIRJAT

Talouden Don Quijote

Iiro Viinanen sivaltelee aikalaisiaan

Suomen talouden nykytilannetta verrataan 1990-luvun alun lamaan. Näin tekee myös lamavuosien valtiovarainministeri **Iiro Viinanen** keskiviikkona julkistetussa Vaaran vuodet -kirjassaan.

Kirja kertoo Viinasen muistelujen ja päiväkirjamerkintöjen kautta, millaista oli taistella yhtä aikaa omia puoluetovereita, hallituskumppaneita, oppositiota, ay-liikettä sekä devalvaatiota ja elvytystä vaativia teollisuuspiirejä vastaan.

Kotimassa puhuttiin pehmoisia samaan aikaan, kun Viinanen yritti kerjätä maalle luottoa.

Kotimaan politiikkaan tarkoitetut lausunnot levisivät maailmalle. Luotonantajat olivatkin hyvin selvillä Suomen tilanteesta. Esimerkiksi Japanissa luettiin Lallia. Lehdessä ollut Tauno Matomäen haastattelu ihmetytti japanilaisia rahamiehiä.

Viinasen erityinen inhokki on edelleen ay-liike. Viinasen mielestä Ahon porvarihallituksen suurimpia virheitä oli, ettei yleislakkoa päästetty toteutumaan heti ensimmäisessä uhkausvaiheessa.

Lakko olisi opettanut kansalle, kuinka vakava maan tilanne todella oli.

Viinanen on aina ollut suoranuottinen mies, eikä sanan säilä ole pehmentynyt. Päiväkirjamerkinnöistä selviää, millaisten ihmisten kanssa Viinanen joutui tekemisiin. Yleensä he olivat typeriä. Harva saa ruusuja, risuja sen sijaan jaetaan reippaalla kädellä.

Oman osansa saavat myös nykyiset päättäjät.

Mauri Pekkarisen (kesk.) ja Kimmo Sasin (kok.) tekemisiä Viinanen ei ymmärtänyt eikä hyväksynyt alkuunkaan. Pekkarinen on Viinasen mielestä kallein kansanedustaja veronmaksajille. Sasin jatkuvaan nokitteluun kyllästyneenä Viinanen pudotti hänet eduskuntaryhmän puheenjohtajan paikalta uhkaamalla muuten itse erota.

Viinasen kirjaa lukiessa tulee väistämättä mieleen yksin tuulimyllyjä vastaan taisteleva romaanihenkilö Don Quijote ja hänen aseenkantajansa Sancho Panza.

Kun pääministeri Esko Aho joutui usein selvittelemään keskustan sisäisiä kiistoja, Viinanen piti lähes yksin kovasta linjasta kiinni. Aseenkantajinaan hänellä olivat valtiovarainministeriön korkeat virkamiehet. Tukena olivat myös presidentti Mauno Koivisto ja kokoomuksen entinen puheenjohtaja Ilkka Suominen.

Vaaran vuodet on erittäin mielenkiintoista luettavaa. Erityisesti päiväkirjamerkintöjä voi lukea kuin jännityskirjaa. Lukija pääsee kurkistamaan poliittisen pelin kulisseihin.

Viinasen mielestä on kuitenkin hyvä, ettei kansa tiedä pelistä kaikkea, koska näin säilyy edes jonkinlainen kunnioitus.

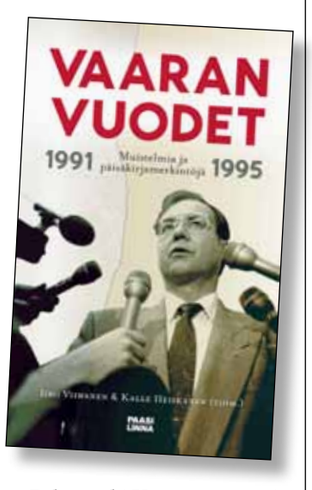

Pelata toki Viinanen osasi itsekin, ja vastaiskut olivat joskus kovia. Jos Viinanen kokee, että häntä kohtaan on tehty vääryyttä, kosto tulee. Kirja osoittaa, että näin todella on.

Kirjaa voi suositella kaikille, joita kiinnostaa tietää, miltä tuntuu, kun maan talous on todella kuilun partaalla eikä tunnelin päässä näy valon kajastustakaan. Tätä oppia saatetaan tarvita lähitulevaisuudessakin.

HEIKKI TUURI

Iiro Viinanen – Kalle Heiskanen (toim.): Vaaran vuodet. 288 sivua. Paasilinna.

Viihteen vahva vaikuttaja

Jaakko Salon (1930–2002) merkitys suomalaiselle kevyelle musiikille on kiistaton. Pitkän linjan musiikkivaikuttaja ehti jo 1950-luvulla luotsata tähteyteen Laila Kinnusen kaltaisia uusia artisteja, jotka tutustuttivat kuuntelijat kansainväliseen jazziskelmään.

Sotalapsena Ruotsissa kasvaneen viipurilaispojan sovituksissa kuuluivat vahvasti angloamerikkalaiset vaikutteet, mutta myös tango sujui Salolta hyvin. Hän sovitti esimerkiksi Olavi Virran tulkitseman ikivihreän Hopeinen kuu ja useita Unto Monosen tangosävellyksiä.

Salon ohjauksessa syntyivät lisäksi lastenmusiikin helmiin kuuluvat Saukki ja pikkuoravat -laulut.

Jaakko Salon kädenjälki näkyy muutenkin laajalti suomalaisessa populaarikulttuurissa. Sovitustensa ohella Salo muistetaan myös elokuvamusiikin säveltäjänä. Hän oli mies monien Spede Pasasen elokuvien, kuten Uuno Turhapurojen, musiikin takana.

Salo edisti osaltaan 1960-luvun nuorisomusiikkia työskennellessään Scandia-levy-yhtiössä. Kokeneen musiikkimiehen opissa muun muassa Kirkasta ja Dannystä tuli eturivin tähtiä.

Musiikintutkija ja tietokirjailija **Juha Henriksson** kirjoittaa vakuuttavan asiantuntevasti.

Vaikka Henrikssonin käsittelytapa on varsin musiikkitieteellinen, Salon elämäkerta on miellyttävä lukukokemus.

Henriksson ei sorru liikaan teoretisointiin tai alan termistöllä kikkailuun, vaan kirjoittaa niin, että maallikkokin ymmärtää. Lisämausteensa teokselle antavat lyhyet nuottinäytteet.

Varsinaista elämäkerrallista osuutta edustavat vain kirjan johdanto ja yhteenveto. Kirjoittaja käsittelee Jaakko Salon henkilöä nimenomaan hänen elämäntyönsä kautta. Tästä huolimatta kirja etenee linjakkaasti. Pääroolissa on erityisesti musiikki, mikä ilmenee myös teoksen nimestä.

Yllättävät yksityiskohdat innostavat lukemaan asiapitoisen kirjan alusta loppuun.

Ainakaan itse en tiennyt, että juuri Jaakko Salo auttoi Juha Vainion uran uuteen nousuun 1980-luvun alussa. Salo kannusti Vainiota uudistamaan tyyliään ja oli tuottajana ikimuistoisissa kappaleissa kuten Albatrossi ja Vanhoja poikia viiksekkäitä.

Jaakko Salon elämä päättyi yhtäkkiä 72-vuotiaana. Salon viimeinen sovitus oli kuin enteellisesti kappale Killing Me Softly with His Song.

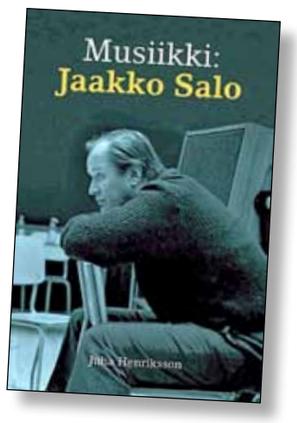

RIKU-MATTI AKKANEN

Juha Henriksson: Musiikki: Jaakko Salo. 236 sivua. Suomen Jazz & Pop Arkisto.

SANA MIKKELINPÄIVÄKSI

Opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: ”Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?”

Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: ”Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut. Mutta jos joku johdattaa lankeemukseen yhdenkin näistä vähäisistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että hänen kaulaansa pantaisiin myllynkivi ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen.

Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja.” Matt. 18: 1–6, 10

Enkelien sunnuntai

Enkelit ovat ihmeellisiä Jumalan sanansaattajia ja suojelijoita, jotka auttavat heikkoja ja karkottavat pahan pois.

Jeesus puhui opetuslapsille lapsista ja enkeleistä. Hän sanoi, että lasten enkelit katselevat taivaassa Jumalan kasvoja. Siksi meidän aikuisten ei sovi halveksia pieniä lapsia, koska lasten enkelit näkevät aina Jumalan.

Samaa Jeesus sanoi lapsen uskosta, joka vaatii nöyrtymistä ja Jeesuksen vastaanottamista. Lapsenkaltainen usko vie taivasten valtakuntaan.

Mikkelinpäivä on arkkienkeli Mikaelin ja kaikkien enkelien päivä. Raamatun ajalla enkelit tulivat näkyviksi, kun tapahtui jotain hyvin tärkeää. Enkelit toivat terveisiä Jumalalta – he siis olivat Jumalan sanansaattajia.

Tero Saapunki

Enkeleistä puhutaan Raamatussa yli kolmesataa kertaa. Paimenille ilmestyi jouluyönä enkeli kertomaan ilosanomaa Vapahtajan syntymisestä (Luuk. 2); Pietari pääsi vankeudesta vapauteen enkelin avustamana (Ap. t. 12); taivaassa enkelit ylistävät kovaan ääneen Jumalaa ja Jeesusta (Ilm. 5).

Vaikka me emme ehkä näekään enkeleitä silmillämme, ne kulkevat koko ajan vierellämme. Tiedätkö kuvan, jossa enkeli varjelee lapsia, jotka ylittävät jokea rikkinäistä siltaa pitkin? Kuvassa on suojelusenkeli, joka varjelee lasta joka päivä ja joka yö. Jumala antaa meille jokaiselle enkelin.

Jumala haluaa huolehtia sekä lapsista että aikuisista, sillä me tarvitsemme enkeleitä turvaksemme ja oppaaksemme. Olipa tiemme kivinen tai sileä, varjelee enkeli meitä päivittäin, jotta me välttyisimme lankeamisilta.

Ilmestyskirja kertoo, kuinka Mikael ja hänen enkelijoukkonsa voittivat taistelun lohikäärmettä eli Jumalan vastustajaa vastaan (Ilm. 12). Kuoleman valta on voitettu! Sen me saamme uskoa todeksi, sillä Jeesus nousi ylös kuolleista kuoltuaan sitä ennen Golgatan ristillä. Jeesus suostui menemään ristiinnaulittavaksi siksi, että se oli Jumalan, hänen Isänsä tahto.

Jeesus sovitti ristillä kaikkien ihmisten kaikki synnit. Tämä ilosanoma kannattaa ottaa vastaan. Usko kaikki syntisi anteeksi Jeesuksen nimessä ja sovintoveressä. Jumala haluaa tukea uskon tiellä. Siksi hän antaa meille jokaiselle enkelin turvaamaan matkaamme: ihana enkeli vierellä käy.